

IX. Rakennustarkastus.

Rakennustarkastajan maistraattiin antama kertomus vuodelta 1910 oli seuraavaa sisällystä:

Vuonna 1910 on toimitettu 1,075 luetteloihin pantua katselmusta, annettu 305 katselmus- ja hakukirjaa sekä tarkastettu 270 rakenne-laskelmaa ja 357 piirustusta. Silmälläpidon alaisia rakennusmaita oli 423, kun vuonna 1910 tuli lisää 219 uutisrakennusta ja 140 rakennusmuutosta sekä vuodelta 1909 oli jälellä 64 keskeneräistä rakennusta. Vuonna 1910 valmistuneiden rakennusten kuutiosisällys on noin 1,889,182 m³, ja on mainittuna vuonna tullut lisää 7,572 huonetta, 2,227 keittiötä ja 9,075 tulisijaa.

Toistaen kuluneena vuonna maistraattiin antamissani kirjelmässä lausumani toivomuksen, joissa mainitsemillani syillä olen huomauttanut, että rakennustarkastuksessa tarpeellista henkilökuntaa on tuntuvasti lisättävä, täytyy minun vakavimmin pelätä, että tarkastus tänä vuonna vie niin paljon aikaa, ettei kaksi henkilöä missään tapauksessa ehdi toimittaa tarpeellisia katselmuksia, tarkastaa piirustuksia ja laskelmia sekä samalla antaa rakentavalle yleisölle neuvoja ja tietoja.

Olot työmailla eivät vieläkään ole läheskään semmoiset kuin pitäisi, ja halu olla noudattamatta piirustuksia ja laskelmia on hämmästyttävän suuri pääasiallisimmin mitä perustustöihin, rautarakenteisiin ja rautabetonkitöihin tulee.

Lukuisain työnjohtajain edesvastuuntunto on sängen heikko, ja johtuu tämä minun arveluni mukaan osin ammattisivistyksen puutteesta sekä osin ja enimmäkseen siitä, etteivät he, vaan rakennuttajat, voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaan, ole vastuunalaiset rakennustyöstä. Erittäin tärkeätä sentähden olisi joutuisasti korjata mainittua epäkohtaa siihen suuntaan, ettei ainoatakaan rakennusyritystä saisi toimeenpanna, ellei ole ilmoitettu täysin pätevää, maistraatin hyväksymää työnjohtajaa, ja tulisi tämän toteensaatavasti ottaa vastatakseen töistä rakennusmaalla.

Yhtenäisen menettelyn saavuttamiseksi olisi sangen tärkeätä, että viranomaisten toimesta mahdollisimman pian laadittaisiin ja asianmukaisesti vahvistettaisiin ohjeet rakenteiden ja rakennusaineen lujisuuden laskemista varten. Tuollaiset ohjeet ovat nyttemmin käytännössä kaikissa Europan sivistysmaissa.

Käydessäni Saksassa, Tanskassa ja Ruotsissa rakennustarkastusta tutkimassa huomasin, ettei ainoastaan sen käytettävänä oleva melko suuri henkilöluku ja ne ankarat toimenpiteet, joihin piirustusten ja asetusten rikkomisen johdosta ryhdytään rakennuttajaa vastaan, ole syynä siihen että rakennukset, erittäinkin Ruotsissa ja Saksassa, teetetään mallikelpoisesti, vaan myös se suuri vastuunalaisuudentunto, jota rakennustöitä johtavat henkilöt ja itse työntekijätkin osottavat työssään, sekä työntekijäin tuntuvasti suurempi työtaito ynnä työnjohtajain korkeampi ja parempi ammattisivistys.

Viime vuosina vallinnut vilkkaampi rakennustoiminta näyttää vuonna 1911 pikemmin lisääntyvän kuin vähenevän. Helsingin kaupungin rakennustarkastajan johtosäännön 1 §:n mukaan on rakennustarkastaja velvollinen panemaan huomiota rakennustoiminnan kehitykseen yleensä sekä maistraattiin antamaan ne ehdotukset yleisiksi määräyksiksi ja muiksi toimenpiteiksi, joita siihen nähden havaittaneen tarpeellisiksi. Mainittuun johtosäännön pykälään viitaten en voi olla hartaimmin anomatta, että maistraatti erittäin kiireellisinä käsittelisi:

- 1) kysymyksen rakennustarkastuksen henkilökunnan lisäämisestä;

- 2) kysymyksen ohjeiden laatimisesta noudatettavaksi rakennusrakenteiden laskemisessa; sekä

- 3) kysymyksen eräiden välttämättömän tarpeellisten, aikaisemmin huomauttamaini muutosten tekemisestä Helsingin kaupungin nykyään voimassa oleviin rakennusjärjestyksiin.
